

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR LAPOK

KERESZTÉNY NAPI LAP

IX. évfolyam, 232 (2516) szám.

Szerda

Nagyvárad, 1940 október 29³⁰

Súlyosabb harcok nélkül mult el a görög-olasz háború első napja

A görög fővárosban egymást követik a tüntetések. Az angol flotta elindult Görögország segítségére. Törökország egyelőre várakozik

A Nemzetközi Sajtótudósító londoni jelentése újabb részleteket közöl a görögországi harcokról:

Az angol rádió kedde virradó éjjel részleteket közölt a görögországi háborúról. Ezek szerint az ellenőrizhetetlen angol jelentések szerint olasz bombavetőgépek megtámadták hétfőn a déli órákban Athén repülőterét, továbbá a Korinthuszi öböl bejáratánál fekvő Patras városát. A bombák Patrasban állítólag megrongálták a kikötőberendezést, néhány raktárpületet és egy táviróközpontot. Az angol rádió jelentése szerint olasz bombavetőgépek megtámadták azt a fontos utat, amely Korinthusan keresztül a görög szárazföldet köti össze Peloponnésussal. A tengeren állítólag harc folyik görög és olasz hajóegységek között. Ezek a harcok még tartanak, de a szárazföldi harcokról nem tudnak jelentést közölni.

A belgrádi *Politika* Athénből jelenti, hogy a görög fővárosban hétfőn egymást követték a tüntetések. A tömeg a minisztériumok elé vonult. Körihordozták a Hellei cirkáló fényképét. A Hellei cirkáló augusztus 2-án ismeretlen nemzetiségű bombavetőgépek súlyosztették el. A lap jelentése szerint Anglia válasza megérkezett a görög segítségkérésre. Ebben közli, hogy Anglia tiszteletben tartja a garanciaszerződést és teljes erejével segíti Görögországot. Az angol flotta egy része máris görög vizeken tartózkodik.

Metaxas tegnap fogadta a török követet. Görögországban a magánautókat lefoglalták. Athénben tegnap a nap folyamán háromszor volt légi riadó, az estére várható riadó azonban elmaradt. A háború első napja súlyosabb harc nélkül mult el.

A *Vreme* athéni jelentése szerint a görög kormány távirattal visszarendelte római követét. Az

athéni olasz követ egyelőre helyén van. Elutazásával addig vár, amíg a római görög követ elutazása megvalósul. A görög kormány tegnap nyílt várossá deklarálta Athént. Az országban kifüggesztették a mozgósítás elrendeléséről szóló plakátokat, melyeken fegyverbe szólítanak minden fegyverfogásra alkalmas férfit 20 és 43 év között.

A ezalamszi tengeri bázis tegnap egész napon át ágyútűz alatt állt.

A *Politika* ankarai jelentése szerint ottani semleges diplomáciai körök véleménye az, hogy Törökország egyelőre várakozási álláspontra helyezkedik.

György görög király átvette a legfőbb parancsnokságot.

Athén. (Reuter) György király átvette a görög hadsereg tengerészeti és légi haderő legfőbb parancsnokságát.

Az olasz csapatok elfoglalták Kotur városát. — A viszály még békésen elintézhető.

Római jelentés szerint az olasz csapatok eddig 10 kilométernyire nyomultak be görög területre és elfoglalták Kotur városát. A görög kormány valamennyi iparvállalatot katonai ellenőrzés alá helyezte. (MTI).

A *Politika* berlini jelentése szerint berlini jólinformált körökben rámutatnak arra a lehetőségére, hogy az olasz-görög viszályt még el lehet intézni békésen is. Ez attól függ, hogy Anglia milyen módon avatkozik bele a viszályba. Berlinben az összeütközést Olaszország ügyének tekintik.

Az olasz főkormányzó kiáltványa

Az olasz csapatok immár Csamuria földjén nyomulnak előre

Róma. (MTI). Mint a *Messenger* Tiranából jelenti, a görögök kihívó magatartása hétfőn hajnal óta meghozta végzetes következményeit az egész albán-görög határ mentén. *Jakoboni* olasz főkormányzó hétfőn látogatást tett a határvidéken állomásozó olasz csapatoknál. A kormányzó egyébként kiáltványt intézett Albánia lakosságához, amelyben kijelenti, hogy Görögországgal kapcsolatban immár betelt a mérték. Albánia népe teljes bizalommal viseltetik az olasz fegyverek és a római sas jelvénye iránt. Ugyancsak kiáltványt

intézett az albán néphez az albán kormány is és közli, hogy az olasz csapatok immár Csamuria földjén nyomulnak előre. a görög igába hajtott albánok felszabadítására. Az Olaszországgal való egyesülés máris meghozza gyümölcseit Albánia számára.

Tiranában hétfőn egymást érték a zajos tüntetések. A lakosság nagy tömegekben hullámzott az utcákon és hevesen tüntetett Görögország ellen. A szónokok lelkes beszédekkel intették az albán néphez.

Az olasz fellépés a görög kétszínű magatartást kívánja megszüntetni

Róma. (MTI). A keddi reggeli olasz lapok *Hitler* és *Mussolini* találkozása mellett csak másodsorban foglalkoznak a görögországi eseményekkel. Az athéni kormányznak átadott olasz jegyzék szövegén túlmenően nem eszközölnek újabb értesüléseket a helyzet fejleményeiről. Rómában azt hiszik, hogy a további fejleményekről a keddi hadijelentés számot fog adni.

A *Popolo di Roma* szerint Olaszország márcsak presztizs-okokból sem tűrhette a kétszínű magatartás fennmaradását. A helyzet súlyos. A népeknek tudomásul kell venniük, hogy az angol befolyás ki-

zárása az európai szárazföldről vas könyörtelenséggel folyik tovább.

A *Messenger* hangsúlyozza, hogy Olaszország célja az, hogy kizárólag a háború tartamára a görög semlegesség biztosítása céljából Görögország egyes vitális pontjait megszállja. Ha Görögország eddig csak kénytelen-kelletlen fogadta el az angol befolyást, akkor örülnie kell Olaszország fellépésének, ha viszont Görögország bűntársa volt Angliának, látnia kell, hogy az olasz lépés saját magatartásának következménye. A helyzet mindenképpen tisztázódni fog.

Zsidó vagy keresztény

(P. I.) Néro és Dioklécián császárok keresztényüldözéseinek idején is felvetődött ez a kérdés, még pedig halálos komolysággal: zsidó vagy keresztény. A földi boldogulás és legtöbbször az élet függött a választól. Tudjuk, hogy ebben az időben nagyon sok keresztény vérevel tette rá a pontot bátor, határozott válaszára: Krisztusé vagyok. A nem keresztények, különösen a zsidók között aligha akadt olyan, aki erőnek erejével a vértanujelöltek közé furakodott volna. Hanem uszítani, hóhérokat keresztény gyülekezetekre rászabadítani, azt a történelem csalhatatlan tanúsága szerint mindig készségesen megtették.

A történelem még arról is tanuskodik, hogy szétszóratása után a zsidóság csak olyankor fanyalodott rá a kereszténységre, amikor más búvóhelyet és menedéket nem talált a kiszípolozott, tönkretett keresztény tömegek sokszor véres bosszúja elől. Ha pedig az üldözés alábbhagyott, az amúgy is kényszeredetten vállalt kereszténység elhagyása és megtagadása nem jelentett többet számukra, mint egy használt ruha levetése. Ezt a taktikát nagyobb arányokban legutóbb éppen Magyarországon figyelhettük meg a proletárdiktatura bukása után. A büns zsidóság Magyarországot letiprása után sokszor a megérdemelt büntetés elől a keresztény egyházak berkeiben húzódott meg. Mikor a felháborodás vihara valamennyire lecsendesedett, tömegesen tértek vissza nagy vezeklések között a lélekben és meggyőződésben soha meg nem tagadott zsidó közösséghez.

Nem állítjuk, hogy nem történtek öszinte megtérések. Egyes nagyon ritka esetekben ilyenek is előfordulhattak. A megtérések aránytalanul nagyobb részének azonban semmi köze a lélekhez, a meggyőződéshez és az ilyen megtértek soha egy pillanatra sem szakadtak ki a zsidó szellemiségből, a zsidó közösség gondos anyai öleléséből.

Minden idők összes zsidótörvényei rendszeren gazdasági, vagy politikai, esetleg vallási szükségletekből születtek meg. Ezek a törvények az illető kornak megfelelően, de mindig drasztikus eljárással operáltak ki a zsidóságot a nemzet, az állam, vagy a társadalom testéből. Hogy kik, jobban mondva mi ellen irányultak a rendszabályok, azt sohasem a kereszténység megtörténte, vagy meg nem történte, sohasem a megkeresztelt ösök sokasága határozta meg, Veszedelmet egyedül a zsidó szellemiség jelentett. Veszedelmet a bennünket fojtogató zsidó kereskedelem, bankvilág és sajtó jelentett. Veszedelmet a zsidókkal egy szellemi és érzelmi síkon álló önmaguk magyar mivoltából szégyenletesen kivetkőzött gyászmagyarok jelentettek, különösen akkor, ha csordába verődve „európeárságra” és „nyugatiasságra” hivatkoztak és úgy verték a zsidóság számára a reklám dobját.

A törvényes rendszabályok természetesen mindig fogózóponthoz keresnek. Ezek között legtöbbször a kereszténység szerepel. Azért történt vele kapcsolatban annyit visszaélés. Mert a kereszténység sok természetes vonatkozása mellett mégis csak természetfölötti tény. Aki a kereszténységet felvette, az kereszténnyé lesz, de a kereszténység nem változtatja meg fajtságát, nemzetiségét, valamilyen szellemiséghez, érdekközösséghez, életfelfogáshoz való tartozandóságát. De még a megkeresztelt kereszténysége is csak akkor válik teljes értékűvé, ha tudatosan

PANNONIA

szálloda, étterem és kávéház vezetését átvettem

Céлом a békebeli váradi kávéházi hangulat visszavarázsolása.
Elsőrangú magyar konyha. Szálszék-külső halkülönlegességek.
Kitűnő borok. Elsőrangú dzsez és cigányzene. Figyelmes kiszolgálás
A nagyérdemű közönség támogatást kéri **Nedelkó János** budapesti vendéglős mester

hátafordít mindannak, ami előbbi életéből a kereszténység hitbeli és erkölcsi tartalmával ellenkezett, vagy nem egyezett. Azért beszélünk magunk között is a névleges keresztényekről.

A pogány magyarok a kereszttség felvétele után keresztényekké lettek, de megmaradtak magyaroknak. Ugyanez történt a többi nemzetekkel is. Ugyanez történik a zsidókkal is, akár nagyobb tömegben, akár szórványosan veszik fel a kereszttséget. Azért hozzá kell szoknunk a tiszta fogalmak használatához: mert vannak mózesvallású, katolikus és református zsidók. Ne használja senki a megtévesztő alternatívát, hogy keresztény vagy zsidó. A kereszttség, jobban mondva az őszintén és meggyőződéssel vállalt keresztény élet igenis jelenthet hidat egyes esetekben arra, hogy valaki beleolvadjon a keresztény magyar nép kebelébe. De a kereszttség felvétele még nem jelenti a zsidóságból való teljes kiszakadást. Különösen akkor nem, ha valaki taktikázásból lopakodott

be valamelyik keresztény egyházba és a kereszttség semmi változást nem jelent az életében.

Sokan csodálkoztak azon, hogy egyes felhozott esetekben elutasító álláspontot foglaltunk el, amikor keresztelt zsidók hovátartozásáról esett szó. Pedig egyszerű és világos ez az álláspont. A keresztény magyarsághoz való tartozást nem ilyen veszedelmes és a kereszttség szentségére megalázó taktikázással és alternatívákkal való játékkal kell kísérközölni. Amíg valaki nem fordít háta a zsidó szellemiségnek, amíg valaki nem szakad ki a zsidóság nemzeti, faji és mindenekfelett érdekközösségéből, addig nem lehet a magyarsághoz való tartozásról beszélni. Sőt, ha valaki egyenesen szabotálja, dacos szembe fordulással szándékosan akadályozza az újmagyar élet kialakulását, az annyira nem tartozik közénk, hogy egyenesen a távozását fogjuk követelni a keresztény magyar hazából.

A firenzei találkozó az európai együttműködést szervezi meg Anglia ellen

A tengelyhatalmak előnyomulása a diplomáciai csatatéren. A spanyol, francia és olasz vezetőkkel folytatott megbeszélésekből kialakul az új Európa körvonala

Berlin. (Német Távirati Iroda.) A két Vezér okt. 28-i megbeszélésével kapcsolatban a *Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz* többek között a következőket írja:

A firenzei találkozó nemcsak diplomáciai eseményt jelent, hanem azt az elhatározást, hogy a tengelyhatalmak nem engedik ki a kezükből a kezdeményezést. Anglia kétségbeesetten igyekszik megakadályozni a tengelyhatalmak és az európai államok együttműködését. Anglia azon mesterkedik, hogy megzavarja a tengelyhatalmak politikáját, melynek egyetlen célja, hogy kiküszöbölje Anglia intrikáit a kontinensről. Az újjáépítés feltétele Anglia minden befolyásának kiküszöbölése a kontinensről. Az európai közösség érdekében ki kell irtani ezt a káros befolyást. Ez a cél érvényes a Földközi-tengerre vonatkozóan is. Anglia értett ahhoz, hogy a semlegeseknek adott biztosíték segítségével rabszolgákat szerezzen magának, akik mingyéllyel rabszolgákat szerezzen magának, akik minden állandó veszélyt jelentettek. A görög nép ma látja hamis politikájának következményeit. (MTI.)

Berlin. (NTI.) A berlini reggeli lapok már címekben kifejezésre juttatják, milyen jelentőséget tulajdonítanak a Führer és a Duce közti tegnapi megbeszélésnek. Az esemény méltatásában a lapok kiemelik a mind világosabban megmutatkozó körvonalait annak az európai újrendezésnek, amelynek megvalósítását a tengelyhatalmak célul tűzték maguk elé. Utalnak a lapok a Führernek moztani megbeszélését megelőző találkozóira Francoval, valamint Pétainnal. Az utóbbiaknak fontos meg-

beszélései egyetlen összefüggő láncot alkotnak és egymásba kapcsolódva mint a kitűzött cél elérésére irányulnak.

A földrész újjáépítése — hangsúlyozza a *Berliner Börsenzeitung* —, amint ezt a Führer találkozásai Francoval, Pétainnal és tegnap a Duceval mutatják, Anglia nélkül megy végbe. A Brenneren, Firenzében, a német-olasz együttműködés minden pontján, a tengelyhatalmak szárazföldi, légi és tengeri közös hadszínterein folyik a küzdelem a veraillesi anarchia ellen. Ennek helyébe lép majd az összes jóakarató népek európai együttműködése.

Európa — írja a *Berliner Lokalanzeiger* — ki-mondta függetlenségét Angliával szemben, amely ma valamennyi szék között leesik.

Európában csak alig néhány angol ellenállási fészket kell leverni és egyetlen európai nemzet sem kerülheti el a nagy átalakulást. (MTI.)

Laval Párizsban.

Bern. Vichy jelentés szerint Laval a keddi minisztertanács után Párizsba utazik. (MTI.)

A fasiszták római hódító bevonulásának ünnepi évfordulója.

Róma. (MTI.) Olaszország népe lelkes hangulatban ünnepelte meg a Marcia su Roma 18. évfordulóját.

Roosevelt mondja:

Amerika biztonsága követelte, hogy Angliának hadieszközöket küldjenek

New York. (NTI.) Roosevelt hétfőn New-Yorkban egy nagygyűlésen beszédet mondott. Szeméretetette a köztársasági pártiaknak, hogy régebben a fegyverkezés ellen küzdtek és a semlegességi törvény módosítása ellen szavaztak, pedig a fegyverkezés és lőszertartalom megszüntetése tette lehetővé, hogy Amerika repülőgépet és hajót szállítson a tengerentútra, ami a gyakorlatban biztonsági intézkedés Amerika szempontjából. Beszéde végén hangzott, hogy mint a múltban is, Amerika a béke ösvényén halad. (MTI.)

A kukoricatermés betakarítása az új magyar-román határzónában

Bukarestből jelentik: (MTI) A külügyminisztérium közli, hogy azok a román állampolgárok, akiknek az új határzónában, tehát magyar területen, gazdasági birtokaik vannak és fordítva, betakaríthatják tengeri termésüket és vámmentesen hazaszállíthatják, földjüket is megművelhetik.

A Tűzharcos Szövetség országos elnöke Marosvásárhelyen

Marosvásárhely. (MTI.) A tűzharcosok szövetségének elnöke, gróf Takách-Tolvay József ny. altábornagy vezetésével Marosvásárhelyre érkezett a szövetség több vezetőségi tagja. Gr. Takách-Tolvay díszszemlét tartott a marosvásárhelyi tűzharcosok felett. A Kultúrpalota dísztermében ünnepséget rendeztek, melyen dr. Fekete Gyula a székkelség nevében felajánlotta szolgálatait a Tűzharcos Szövetségnek. Gróf Takách-Tolvay ismertette a magyar tűzharcosok programját, akiknek jelszava: „Istennel a hazáért.” Üdvözölte a kijéncs honvédszázarak küldöttségét. Gróf Takách-Tolvay ennek az ezrednek parancsnoka volt a háború alatt. A marosvásárhelyi tűzharcosok hódolótáviratot intéztek a kormányhoz és üdvözlőtáviratot a miniszterelnökhöz.

A francia kormány elkobozza a Rotschildok vagyonát

Két milliárd frank értékű az elmenekült milliomosok visszamaradt vagyona.

Vichyből jelentik: (MTI) A hazaárulással vádolt és külföldre menekült Rotschildok vagyonának elkobozása folyik. A hatalmas vagyon részét alkotó ingatlanok és értékek zárolása, valamint leltározása előreláthatóan néhány hétig tart. A törvény Rotschild Móric, Henrik, Edward, Fülöp és Róbert bárókat sújtotta vagyonelkobzással és állampolgárságuk elvesztésével. Bár a bűnösöknek nyilvánított Rotschildok vagyonának egy része külföldi tőkebefektetésekből és bankbetétekből, valamint külföldi ingatlanokból áll, francia pénzügyi körök szerint az elkobzott Rotschild vagyon a működés és a kastélyok értékét is beleszámítva, megközelíti a kétmilliárd frankot.

Törökország ünnepe a köztársaság alapítása évfordulóján

A török miniszterelnök nagy önbizalommal beszélt országának jövőjéről. — Hitler birodalmi vezér szerencsekívánata a török államfőnek.

London. (Reuter.) A török miniszterelnök hétfőn mondott rádióbeszédében megállapította, hogy a török köztársaság fennállásának évfordulóján — bár a világ körülötte felborult — békében és szabadságban fejlődhet tovább. Ezt csakis a nemzet egységének köszönheti. Miután kegyelettől emlékezett meg Kemál Atatürk-ről, hangsúlyozta, hogy a török nép hátfértalan hűséggel követi a köztársaság elnökét, Inönüt. Ezután a következőket mondotta: — Teljesen kaotikus világ közepette élünk, de ismétlem sokkal erősebbek vagyunk, mint valaha és a legnagyobb bizalommal tekintünk a jövőbe. Saját erőnbe vetett hitünk megrendíthetetlen. (MTI.)

Ha eredményt akar, hiedessen a Magyar Lapok-ban!

Villamos világítás falun

Az eddigi világító anyagoknál olcsóbb, mert tiszta és nem rongja a lakás levegőjét és kényelmes

Részletes felvilágosítást díjlanul küldünk

Fülöp Károly

rádió és elektrotechnikai vállalat
Nagyvárad, Rákóczi-ut 25

A képviselőház a megyei és városi törvényhatósági választások elhalasztásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta

Budapest. (MTI.) A képviselőház kedden délelőtt folytatta a törvényhatósági bizottsági tagsági jogról szóló javaslat tárgyalását. *Tasnádi-Nagy* András elnök tíz órakor nyitotta meg az ülést. Bemutatta a hevesi választókerületben megválasztott *Hunyady-Búzás* Endre képviselő megbízólevelét, amelyet az állandó igazolóbizottságnak adtak ki. Ezután rátért a törvényhatósági bizottsági tagsági jogról szóló vita folytatására.

Szabó Zoltán a javaslat támogatására megemlítette, hogy fenn akarja tartani azt a jogállapotot, hogy az ország egész területén, tehát a visszacsatolt Erdélyben ugyanegy időpontban alakuljanak újjá a törvényhatósági bizottságok. Az ország nyugalmanak nincs érdekében az, hogy a választási harcok felzavarják. A javaslatot elfogadja.

Szögi Géza szerint a választási izgalom elviselhető, ha korszellem érvényesüléséről van szó. Az erdélyi területek készen vannak a választói jegyzékekre vonatkozóan is, tehát a választások megtarthatók. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Rapcsányi László hangoztatta, hogy nem bizik a többségi párt előrelátásában, nem hiszi, hogy a többségi pártnak lesz ideje a tervezett reformokat megcsinálni. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Koródy Tibor azt fejtegette, hogy nem volt szükség a törvényjavaslat benyújtására. A jelenlegi törvényhatóságok összetétele nem hű kifejezője szerinte az ország politikai erőviszonyainak.

Palló Imre ugyancsak a javaslat ellen foglalt állást. Szerinte a javaslat megállítja az egészséges fejlődést.

Maróthy Károly a vármegyei törvényhatóságok összetételét bírálta. Szükségesnek tartja a kismemberek fokozottabb bevonását a törvényhatósági életbe. A virilizmus megszüntetését sürgette.

Több szónok nem volt és így vitéz *Bonczos Miklós* államtitkár a belügyminiszter képviselőletében válaszolt az elhangzottakra.

Hangoztatta, hogy a javaslat egyik indokolása ugyanaz, mint az 1939. évi hasonló javaslat indokolása volt. A körülmények azonosak, tehát indoklásuk ma is fennáll. A másik indoklás az, hogy köztudomású az alkotmányjogi törvények előkészítése és miután a törvényhatósági bizottságok összetétele is meg fog változni, nem célszerű a régi törvény alapján választani. A visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területeken a törvényhatóságok önkormányzata bizonyos tekintetben korlátozva van és a visszacsatolt területekkel határos vármegyékben is éppen ebből az okból nem lehetne a választást megtartani.

A kormány elhatározása, hogy a kor követelményeinek és a viszonyoknak legjobban megfelelően állapítja meg a törvényhatósági bizottságok összetételét. Nemzeti államból lassanként nemzetiségi állammá válunk és az újabb szempontok figyelembevételét igényli. Az adott helyzetben tehát a választást el kellett halasztani.

Az államtitkár beszédét a nyilasok oldaláról zajos ellenmondások kísérték, a kormánypárti, az erdélyi képviselők és a Ház kisebb pártja azonban helyesléssel fogadta az államtitkár fejtegetéseit. A Ház a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadta és a bizottság elé utalta.

Ezután a Ház vita nélkül elfogadta a magyar-német hitelesítési egyezmény beiktatásáról, továbbá a magyar-német kiadatási szerződés beiktatásáról szóló javaslatokat.

A Ház legközelebbi ülését november 7-én délelőtt tartja és azon a továbbiak felől határoz.

Az ülés két órakor ért véget.

A közoktatásügyi tárca költségvetése.

Budapest. (MTI.) A képviselőház pénzügyi és vallás- és közoktatásügyi egyesített bizottsága letergálta a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetését. A bizottság a költségvetést elfogadta.

Új képviselő.

A tiszta-marosi választókerületben november 3-án egyhangúlag vitéz *Várady László*t választják képviselővé, mivel ajánlását csak az ő hívei nyújtották be.

A köztisztviselők már november elsején a fölemelt fizetést kapják.

A közszolgálatban lévő tisztviselők és egyéb alkalmazottak november 1-én már a felemelt fizetést kapják.

Az országos 36-os bizottság ma tárgyalja a tisztviselők fizetésemeléséről szóló rendeletet, amely szerdán jelenik meg a hivatalos lapban.

örömmel várjuk, ha Pestre jön! Már most a lelkére kötjük: egy lépést se tegyen amíg nálunk jól körül nem nézett. Miért?

1. Kényelmesen, gyorsan mindent megvehet nálunk! 62 osztályunkon hatalmas készlettel — s rendkívül alacsony árakkal áll rendelkezésére több, mint 800 előzékeny alkalmazottunk.
2. A gyorsan lebonyolított vásárlás révén időt takarít meg s jobban körül nézhet a városban. Áruházunk egyébként a Keleti pályaudvartól gyalog 3 percre van, főútvonalon: a Rákóczi-úton.
3. Minden erdélyi látogatónkat előjegyezzük keménykötésű, 128 oldalas 1941. évre szóló díjtalan zsebnaptárunkra, amely december elején jelenik meg. (Ha néhány sorban kéri, Önt is előjegyezzük!)
4. Erdélyi vendégeinknek éjjel-nappali szolgálattal díjtalan ruhatár áll rendelkezésükre. Csomagjaira, egyéb holmijára mi vigyázunk addig, míg Ön kényelmesen, elegánsan rója a város utcáit.
5. Áruházunk a vidékiek kedvenc találkozó helye. A város szívében van, bárhonnán könnyen elérhető. Ide jár mindenki, aki szeret elegánsan öltözködni — kevés pénzért.
6. A Protestáns Napok alatt (okt. 26—nov. 5) 50% kedvezményt nyújt a MÁV. Ha részánná magát egy utazásra, feltétlenül látogasson meg bennünket. E hirdetés ellenében, díjmentesen nézheti végig magyaros divatbemutatónkat.
7. A Protestáns Napok erdélyi résztvevőinek e hirdetés és a kedvezményes Vasutigazolvány felmutatása ellenében díjtalanul, csinos magyaros emléktárgyval kedveskedünk. Így várja e héten Önt a

MAGYAR DIVATCSARNOK

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI UT 70—76

A magyar földművelésügyi miniszter az olasz öntöző- és talajnemesítő munkálatokat látogatja

Foggia. (Stefani.) *Teleki* Mihály gróf földművelésügyi miniszter *Tassinari* olasz földművelésügyi miniszter kíséretében kedden megtekintette a talajnemesítési munkálatokat a Volturno folyó fel-

használásával létesített öntöző övezetben. A magyar miniszter kedden az óriási Tavoliere alföld nagyarányú talajnemesítési munkálatait tekinti meg. (MTI.)

EMKE

szálloda és kávéház vezetését átvevük.

Minden igyekezetünk odairányul, hogy a nagyközönség igényeit teljes mértékben kielégítsük. — Szíves pártfogást kérnek

Bornemisza Béla és Beke Béla

Vitéz Rajnay Károly tábornok üdvözlő levelet intézett a nagyváradi Corvin-koszorúsokhoz

Vitéz Rajnay Károly tábornok, a város katonai parancsnoka üdvözlő sorokat intézett a Corvin-koszoru nagyváradi kitüntetettjeihez.

A dr. Scheffler János teológiai tanárhoz címzett levél így hangzik:

„Méltóságos Uram, mélyeséges örömmel értesültem arról, hogy a Kormányzó Ur Öfóméltósága Kolozsvárott 1940. évi október 24. napján kelt legmagasabb rendeletével Méltóságodnak a hittudomány terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar Corvin-koszorút adományozni kegyeskedett.

Ez a magas kitüntetés, amelyet csak a magyar szellemi élet legkiválóbb munkásai érhetnek, annak a lankadatlan tevékenységnek a megkoszorúzása, amelyet Méltóságod, mint az egyházjog tudósa, a papnevelés és a hitélet fejlesztése terén írásban és szóban évtizedek óta kifejt és amelynek felemelő erkölcsi hatására az elnyomatás elmúlt éveiben olyan különösen nagy szükség volt.

A legmagasabb helyről jövő elismerés őszinte örömmel tölti el Nagyvárad thjf. város keresztény közönségét, mert egy évtized óta közvetlen tanuja lehetett Méltóságod nemzetnevelő tevékenységének is, amelyet, mint a nagyváradi római katolikus teológia tanára fejtett ki.

Amikor Méltóságodnak úgy a magam, mint Nagyvárad város közönsége nevében a magas kitüntetés alkalmából legőszintébb szerencsekívánataimat fejezem ki, egyúttal Isten áldását kérem, hogy eredményekben gazdag munkásságát még hosszú éveken át folytathassa.

A Szilágyi Dózsa premontréi Perjelhez eljuttatott levél teljes szövege a következő:

Főtisztelendő Perjel Ur, mélyeséges örömmel értesültem arról, hogy a Kormányzó Ur Öfóméltósága Kolozsvárott 1940. évi október 24. napján kelt legmagasabb rendeletével Nagyságodnak a hittudomány terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar Corvin-koszorút adományozni kegyeskedett.

Ez a magas kitüntetés, amelyet csak a magyar szellemi élet legkiválóbb munkásai érhetnek, elismerése annak a tevékenységnek, amelyet Nagyságod a hitélet fejlesztése terén évtizedek óta lankadatlan erővel folytat és amelynek az elnyomatás elmúlt éveiben úgy városunkban, mint az egész megszállott területen, különösen nagy nemzetnevelő és nemzetfenntartó jelentősége volt.

A legmagasabb helyről érkezett elismerés nagy megtiszteltetés Nagyvárad thjf. város keresztény közönsége számára is, amely termékeny talajnak bizonyult Nagyságos áldásos működésének befogadására és megtiszteltetés a Nagyságod kiváló vezetése alatt álló ós nagyváradi premontréi gimnázium intézményének, amely idegen hatalmi szóval eltűnt magyar nemzeti nevelő tevékenységét most újból megkezdte.

Amikor Nagyságodnak úgy a magam, mint Nagyvárad város közönségének nevében magas kitüntetés alkalmából a legőszintébb szerencsekívánataimat fejezem ki, egyúttal Isten áldását kérem, hogy eredményekben gazdag munkásságát még hosszú évek során át folytathassa.

A harmadik levél dr. Berde Mária írónőnek szól:

„Nagyságos Asszonyom, mélyeséges öröm-

mel értesültem arról, hogy Kormányzó Ur Öfóméltósága Kolozsvárott 1940. október 24. napján kelt legmagasabb rendeletével Nagyságodnak az irodalom terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar Corvin-koszorút adományozni kegyeskedett.

Ennek a kitüntetésnek az elnyerése, amely csak magyar szellemi élet legkiválóbbjainak juthat osztályrészü, legszebb állomása Nagyságod sikereiben gazdag irodalmi tevékenységének, amelynek szellemi termékeit az egész magyarság ismeri és méltányolja.

Jelentkezzenek azok a polgárok, akik augusztus 20-ika után költöztek a városba, vagy változtattak lakást

Elrendelem, hogy a román hatóságok által hátrahagyott és a rendőrség kezelése alatt álló hiányos bejelentőhivatali anyag kiegészítése céljából mindazon magyar honos nagyváradi lakosok, akik 1940. augusztus 20-ika után költöztek be a városba, vagy augusztus 20-ika után lakást változtattak, továbbá akik augusztus 20-ika után távoztak el a városból, kötelesek az ideérkezést, a régi lakásból eltávozást, az új lakásba történő beköltözést, a nagyváradról való eltávozást bejelenteni.

A be- és kijelentést külön e célra szolgáló be- és kijelentő lapon kell teljesíteni.

A be- és kijelentő lapokat 2 filléres drb-kénti áron a rendőrszobák útján bocsátom a közönség rendelkezésére. Az érdekeltek a szükséges nyomtatványt a lakókörzetükhöz közelebbfelkvő I. Hitler Adolf (Lázár) utca 2 sz., II. Kálvin (Ór) utca 7 szám, III. Mátyás Király (Kolozsvári) út 63 szám és IV. a város-háza épületében lévő központi őrszobán igényeljk. Az összes őrszobák az úrlapok kitöltésére és a további teendőkre az érdeklődőknek részletes felvilágosítást adnak.

Önálló bejelentésre kötelezett minden férfi betöltött 12 éves korától és minden nő betöltött 16 éves korától. A családfő bejelentő lapján tehát csak a feleség, a 12 évesnél fiatal-

Nagyságod a román megszállás első napjaitól kezdve vállalta és hiven teljesítette azt a nagy feladatot, amelyet az erdélyi magyar irók maguk elé tűztek és amelynek célja az elnyomott magyarság önbizalmának és élniakarásának megtartása és felfokozása volt.

A legmagasabb helyről érkezett elismerés nagy megtiszteltetés Nagyvárad thjf. város közönségének a számára is, amelynek körében Nagyságod egy évtizede fejt ki a magyar nemzeti szellem értékeit gyarapító irói tevékenységét.

Amikor Nagyságodnak úgy a magam, mint Nagyvárad város közönségének nevében a magas kitüntetés alkalmából legőszintébb szerencsekívánataimat fejezem ki, egyúttal Isten áldását kérem, hogy eredményekben gazdag munkásságát még hosszú éveken át folytathassa.

A három üdvözlő levelet dr. Borbély Dezső városi főjegyző és Klemensz Rezső pénzügyi tanácsos juttatták el a nagyváradi Corvin-koszorúsokhoz.

labb fiu és 16 évesnél fiatalabb leány gyermekek is szerepelnek.

A 18 életévet betöltött személy a bejelentést maga köteles teljesíteni. A 18 évnél fiatalabb személyre vonatkozó bejelentést törvényes képviselője, ha pedig nem ennek a háztartásában él, az a szállásadó, munka vagy szolgáltatás-köteles megtenni, akinek gondozása vagy felügyelete alatt a bejelentésre kötelezett személy áll.

A be- és kijelentő lapokat a valóságnak megfelelő adatokkal pontosan kell kitölteni. Az adatok valódiságáért a bejelentés megtételére kötelezett személy felelős.

A bejelentés teljesítéséért a kötelezettel együtt a szállásadó, főberlet esetén a háztulajdonos, illetőleg megbízottja felel.

A román uralom megszűntekor, vagy előbb vagy utóbb eltávoztak kijelentését a háztulajdonos, szállásadó, munkaadó köteles teljesíteni.

A be- és kijelentő úrlapokat 1940. év november 1-én és 2-án kell a fentírt rendőrszobán igényelni, november 3-án és 4-én ugyanott szabályszerűen kitöltve beszolgáltatni.

Jelen rendeletem ellen vétőket kihágási eljárás alá veszem és a mulasztókat szigorúan büntetem.

Külföldi állampolgárok bejelentése

A Nagyvárad területén tartózkodó külföldi állampolgárok bejelentését elrendelem.

Külföldinek tekintendő mindenki, aki a fennálló szabályok értelmében nem magyar állampolgár.

A szállásadó, vagy megbízottja köteles a nála megszálló külföldit az érkezéstől számított 24 órán belül bejelenteni. Az eltávozás is haladéktalanul bejelentendő.

Külhonos bejelentő- és kijelentő-lap a rendőrségi bejelentő hivatalban díjtalanul igényelhető, a szabályszerűleg kitöltött bejelentő lapokat a külföldi személyesen köteles a bejelentő hivatalban leadni és egyidejűleg úti okmányát, állampolgársági okmányát is felmutatni.

A rendőrhatalóság azt a szállásadót vagy megbízottját, aki a fenti rendelkezésnek eleget nem tesz, szigorúan bünteti, a szabályok ellen vétő külföldit pedig ezenfelül az ország területéről kiutasítja.

Nagyvárad, 1940. október 28.

vitéz Rajnay Károly
tábornok, városi katonai parancsnok.

Csütörtökön indul a **Belvárosi Filmszínház** világvárosi műsorával
A szezon első orosz tárgyú izgalmas kétfilmje

HOTEL SACHER

Minden előadásán fellép **Kobor János** a budapesti Beketow cirkusz népszerű

Jancsi-bohóca **Jancsi a féltékeny bohóc**

városunkban még soha nem látott filmskeccsben.

Gondoskodjon jegyéről elővételben.

Ma utoljára:

A varieté csillaga

Olaszország a Szovjetet előre értesítette Görögország ellen tervbevett lépéséről

Jugoszlávia nem mozgósít. Törökországot külön szerződés köti
Görögországhoz

New York. Itteni távirati jelentés szerint Olaszország értesítette a szovjetországi kormányt Görögország ellen tervbevett lépéséről. (MTI.)

Belgrád. (MTI.) Illetékes jugoszláv helyen kijelentik, hogy az olasz-görög összetűzéssel kapcsolatban eddig semmiféle rendkívüli katonai intézkedést nem tettek.

A Mai Nap írja:

A Vreme bukaresti jelentése szerint Törökország magatartását a görög-olasz viszályban az a külön szerződés szabja meg, amelyet Görögországgal kötött. A szerződés ereje azonban gyengült azóta, hogy Franciaország hatalma összeomlott.

Istanbul. (Reuter). Anglia és Törökország között fennálló szerződés értelmében a két állam kormányai megbeszéltek Törökország szerepét az olasz-görög háborúban. Szadzsoglu külügyminiszter hétfőn reggel közvellenül az olasz támadás híre után fogadta az angol és görög nagykövetet. Bár Törökország nem köteles megsegíteni Görögországot, Görögországban mégis számítanak a török segítségre abban az esetben, ha Bulgária belekeveredik a viszályba. Most legfontosabb, hogy Törökország fenntartsa erős katonai készültségét. Trá-

ciában, Görögországnak nincs szüksége emberanyagban való támogatásra. Sokkal inkább van szüksége segítségre tengerészetének és légi erejének, amiben azonban Törökország nehezen nyújthat segítséget. (MTI.)

Az olasz kormány messzemenő megnyugtatót adott Jugoszláviának.

Belgrád. (MTI). Az olasz-görög háború jugoszláv visszhangjával kapcsolatban utólag még megállapítható, hogy hétfőn délelőtt Cincár Markovics külügyminiszter és Dedics hadügyminiszter hosszasan tanácskozott. Délután olyan hírek érkeztek Belgrádba, hogy az olasz kormány messzemenő megnyugtatót kijelentéseket tett a római jugoszláv részben eloszlott. E hírek hatása alatt elhatározták, hogy a tervezett minisztertanács helyett csak miniszteri értekezletet tartanak Belgrádban. A délelőtti kissé éles hangulat estére csillapodott és többé hivatalos nyilatkozat kiadása sem került szóba. Az értekezlet tárgya az olasz-görög háborúval előállt új külpolitikai helyzet volt.

Izgalom és megnyugvás Bulgáriában

Készenállás az újabb balkáni osztozkodásra

Belgrád. A Politika jelentése szerint Szófiában meglehetősen nagy izgalommal tárgyalják a görög-olasz viszályal kapcsolatos híreket. Bulgária egyelőre semleges marad és nem szándékozik elfoglalni azokat a területeket, melyeket a háború után vettek el tőle, azonban e területekhez való jogát változatlanul fenntartja.

Szófia. (Német Távirati Iroda). Hétfőn megszakadt a táviró összeköttetés Szófia és Athén között. A hétfő délutáni órákban sikerült az összeköttetést újra helyreállítani. (M. T. I.)

Róma. Mint Szófiából jelenti a Stefani Iroda, bolgár politikai körökben a görög viszály kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy Bulgária nyugodtan követi az eseményeket és reméli, hogy más balkánállamok nem vetik bele magukat olyan kalandba, amely az egész Balkán bekéjét megzavarhatná. Ha ez az eshetőség bekövetkeznék, Bulgária is kénytelen volna vizsgálat tárgyává tenni magatartását.

A Messagero moszkvai jelentése szerint orosz hivatalos körökben utalnak a szovjetsajtó legutóbbi cikkeire, melyekben hangsúlyozzák, hogy a Szovjetunió a balkáni helyzet tekintetében is fenntartja teljes semlegességét. (MTI.)

Boris király bizalommal néz a jövőbe.

Szófia. Boris király hétfőn délután 4 órakor nyitotta meg a törvényhozás 25. rendes ülését. Trónbeszédében többek között a következőket mondotta:

— Különös meglepéssel állapítom meg, hogy eddig követett külpolitikánk szerencsés eredménnyel járt. Azok az intézkedések, amelyek nemeztvédelmünk megerősítésére és az

ország függetlenségének megőrzésére hozattak, feljogosítanak arra, hogy nyugalommal nézzünk a jövő elé.

Bulgária kész a tengelyhatalmak oldalán harcba szállani.

Az Esti Ujság írja: Rómából szerzett értesülés szerint az olasz lapok rámutatnak arra, hogy Görögország volt a Bulgáriát is bekerítő

Albánia kiáltványt adott ki a görögországi albánok felszabadításáról

Az olaszok 14 kilométernyire nyomultak be az albánlaktá görögországi területre

Tirana. (Stefani). Az albán kormánykiáltványt intézett az ország népéhez, melyben egyebek között megjegyzi, hogy megvalósulás előtt áll az ősök álma és reménye, Samuria visszatérése az albán haza kebelébe. A kiáltvány a felszabadulás hajnalán köszönetet mond a császárnak és királynak és a ducénak a fasiszta uralom beteljesedéséért. Albánia számára minden áldozat könnyű, a fasiszta Olaszországgal egyesült Albániára váró nagy jövő reményében.

Az olasz hadsereg első jelentése a görög-albán határon folyó harcokról

Valahol Olaszországban. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 144. közleménye:

Hétfőn hajnalban az Albániában állomásozó csapataink átlépték a görög határt és löbbhelyűt behatoltak ellenséges területre. Az

előnyomulás tovább folyik. Légi erőink kedvezőtlen légköri viszonyok mellett ismételt bombázták a számukra kijelölt katonai célpontokat. Tüzet okoztak a patrasi kikötőben, a Korintusz-i csatorna mentén fekvő berendezésekben, Prevesa tengerészeti támaszponton és az Athén mellett fekvő repülőter épületeiben. Valamennyi repülőgépünk visszatért.

Keletafrikában egyik légi alakulatunk bombákat dobott a középső Szudánban lévő ellenséges táborhelyekre.

Ellenséges repülőgépek bombázták a Kurmuktól délre fekvő vidékeket. Az okozott veszteség hét sebesült. (MTI.)

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: KÉT LÁNY AZ UTCÁN.
APOLLO: JÖJJÖN ELSEJÉN.
BELVÁROSI: VARIETÉ CSILLAGA.

Nagyanőnk régi márkás porcellántárgyai ma vagyont érnek. Ne dobja ki a pénzét, aki márkás HERENDI vagy ZSOLNAV porcellánt vesz. Pénzéért ellenértéket kap — kézfestésű művészies tárgyat, ami örökértékű.

TOMPA FERENC

Rákóczi-ut 5. sz. alatti üzletében — vételkötelezettség nélkül megtekintheti már a napokban.

A Tordai Népies Diszkerámia Magyarországi Főbizománvosa.

Receptkönyvet kívánságra ingyen küld:
Dr. A. Oetker gyár, BUDAPEST VIII.
Conti-utca 25.

Időszerű gazdasági útmutató

A visszatért országrészeknek az anyaország gazdasági rendjébe való zökkenésmentes bekapcsolódása

V.
Allandóan mentesek a házadó alól a gazdasági épületek (ideértve a cselédlakásokat is), a bányák, közraktárak az ipartelepek területén az üzem céljaira szolgáló épületek és épületrészek (beleértve az irodahelyiségeket is); a kisipari műhelyek; a vasúti épületek; fürdőüzem céljaira szolgáló épületek; munkásfürdők, kórházak és gyógyintézetek; a társadalombiztosító intézetek helyiségei, árvaházak, szegényházak, az állami és községi inéglakások (barakok), szegénysorú tanulók internátusai, tanoncotthonok; halottasházak, mauzóleumok és kripták.

Az egyszobás lakóházak adómentessége.
Igen sok kisembert érdeklő emberséges rendelkezése a magyar házadó jogokat az, hogy a 2700—1936. sz. M. E. rendelet szerint allandóan mentesek a házadó alól az egy szobából és legfőbb

jobb még mellékhelyiségekből álló lakóházak, ha az épület tulajdonosa vagy hasznélvezője, valamint a vele közös háztartásban élő családtagjai kizárólag, vagy túlnyomórésztben közönséges napszámból, rokkantsági és más hadigondozotti járadékból, járadéksegélyből, továbbá közsegélyből élnek. Ugyanílyan elbírálás alá esik az 1936. évi 144.100. sz. pénzügyminiszteri rendelet szerint többek közös tulajdonában lévő olyan lakóház is, amelyben legfőbb két egyenként egy szobából és mellékhelyiségekből álló lakás van, feltéve, hogy a tulajdonhányadrészek a telekkönyven föl vannak jegyezve és a tulajdonosok mindegyike közönséges napszámból, rokkantsági vagy más hadigondozotti járadékból, járadéksegélyből vagy közsegélyből él.

A kisembereknek járó ezen adómentességet nem kell külön kérni, hanem a községi előjárások hivatalból kötelesek megállapítani és a lajstromban feltüntetni.

Ideiglenes házadómentesség

A házadóra vonatkozó törvényes rendelkezések hivatalos összeállítását tartalmazó 200/1927. sz. pénzügyminiszteri rendelet 5. §-a szerint 15 évig ideiglenesen mentesek a házadó alól:

1. az új épületek, ha olyan területen épültek, ahol előbb épület nem volt;
2. a régi épület alapterjedelmét kihívító új toldalék épületek, amelyek előbb még beépítve nem volt területre emeltettek;
3. a teljesen lebontott épület helyére újonnan emelt épületeknek a lebontott épület területét meghaladó része. Hogyha azonban az új épület a lebontott épület térfogatának négyszeresét eléri, az adómentesség az egész épületre kiterjed;
4. a teljesen lebontott épület helyére újonnan emelt, általában lakás céljára szolgáló épület abban az esetben, ha a lebontott épület nem lakás céljára szolgált és lakás céljára alkalmas sem volt;
5. a meglévő épületre újonnan ráépített emeleti részeket is.

Ezen feltételekkel az ország egész területére fennáll a 15 éves ideiglenes házadómentesség, amely az állami adókra és a rendkívüli pótlékokra terjed ki és az előbb 4. pontba foglalt feltételeken kívül külön műszaki előírásokhoz nincs kötve. Megszorítás mégie az, hogyha az új épület a lebontott épület négyszeres nagyságát el nem éri, a régi épület alapterjedelmének megfelelő része után csak 10 éves adómentesség jár, ha csak ez a rész a fent közölt 3. és 4. pont alá nem esik.

Rendkívüli ideiglenes házadó mentesség.

A kormány ezenkívül 20, 25, 30 évre szóló rendkívüli ideiglenes házadómentességeket is engedélyezhet olyan törvényhatósági joggal fölrüházott

Ezuton is szíves tudomására hozzuk az igen tisztelt szállító közönségnek, hogy a

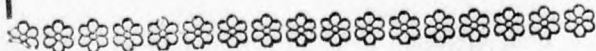
MATEOSZ

Magyar Teherfuvarozók Országos Központi Szövetkezete

a mai nappal megkezdte működését Nagyváradon. Felhívjuk továbbá a teher gépkocsi tulajdonosok figyelmét, hogy saját érdekükben mielőbb a MATEOSZ kirendeltségénél megjelenni szíveskedjenek.

MATEOSZ

körvezetői kirendeltsége,
Nagyvárad, Szent László-tér 5 sz. — Telefon: 1201

Ideiglenes házadómentesség

és megyei (rendezett tanácsú) városokban, ahol nagyobb terjedelmű és kiváló fontosságú városrendezések azt szükségessé teszik. Ezek a nagyobb mérvű rendkívüli ideiglenes házadómentességek azonban ezideig csak az illető város pontosan meghatározott területére, továbbá járási székhelyek, gyógyhelyek és üdülőhelyek részére engedélyezettek (1929: XXIX. t.-c. 6. §.). Ezeknek a rendkívüli ideiglenes házadómentességeknek engedélyezését mindig az illető városrészre megokoltan az illető városnak vagy járási székhelynek, gyógy- és üdülőhelynek kell kérnie. Olyan helyeken, amelyekre nézve előzeteser a pénzügyminiszter nem engedélyezte ezt a rendkívüli ideiglenes házadómentességet, magánosok külön előterjesztett kérelmére a rendkívüli ideiglenes házadómentességek nem engedélyezhetők.

Mivel pedig a visszatért Erdély igen gazdag gyógy- és üdülőhelyekkel, az ezekre időbeli korlátozás nélkül rendkívüli ideiglenes házadómentességet biztosító 19.191/1935. számú pénzügyminiszteri rendelet az alábbi 6. sz. jegyzetünkben szószertint közöljük.

A házadó alapja.

A házadó alapja a bérbeadott épületeknél (épületrészeknél) az épület (épületrész) és az esetleg hozzátartozó házi kert után az adóévet megelőző utolsó évnegyedben (házbérnegyedben) járó nyers házbérbéjévédeknek egy teljes évre átszámított összege. Ha a bér nem évnegyedenként fizetendő, adóalapot az adóévet megelőző november hónapra eső nyers házbérbéjévédeknek tizenkét hónapra átszámított összegét kell venni. Ha a ház nincs bérbe adva, hanem abban a háztulajdonos maga lakik, avagy díjtalanul másnak engedi át használatra, az adóalapot beelés útján állapítják meg. Időszaki (szезон) lakásoknál (pl. a fürdőkön) a használat alatt tényleg elért bevétel tekintendő évi nyersházbérbéjévédeknek.

Nem számítandó a nyers házbérbéjévédekbe 1. a bérlőtől külön szedett házbérbéjévédek (lakásadó) és minden olyan közszolgáltatás, amelyet a község (város) a bérlőtől a bérbeadó útján szed be, továbbá 2. a lakás fűtéséért és világításáért megállapított összeg, 3. bútorozott lakásoknál a bútorhasználatra eső béreszeg, amely címen a nyers házbérbéjévédeknek 30%-a számítandó le.

Házadó kivétel. Bevallás.

A ház tényleges birtokosa köteles minden év november havában a ház nyersházbérbéjévédelméből, illetőleg ha nincs bérbeadva, a ház hasznóértékéről bevallás adni, amiben — az adózó kérelmére — a községi (városi) közegek segíteni kötelesek. Kis- és nagyközségekben a bérbe nem adott házak tulajdonosai, ha az épület hasznóértéke már jogerősen megállapított és azóta a lakrészek száma nem változott, a hasznóérték bevallása alól föl vannak mentve. A házadót évenként a községi (városi) közegek lajstromokban vetik ki és arról fizetési meghagyással értesítik az adózót. A házadó után rendkívüli pótlékokon kívül utadó és községi pótladó vehető ki.

(Folytatjuk.)

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Jelentős felszerelési költséget kapnak a vármegye kórházai

Huszonnégy óra alatt jelentést kért a minisztérium a költségkimutatásról

Nagyvárad. Saját tud. Mint értesülünk, a vármegyei tisztí főorvosi hivatalhoz átirat érkezett a belügyminisztériumtól, melyben a vármegyei kórházak tatarozási és felszerelési költségvetéséről huszonnégy órán belül jelentést kér. A főorvosi hivatalban most dolgozták fel a szükséges adatokat s ennek elkészítése során megállapítást nyert, hogy a barátkai községi kórház felszerelése — mely a kivonulás alkalmával jelentős kárt szenvedett — 23.950, az élesdi tüdőszanatorium 19040, a nagyszalontai állami kórház 4796 pengő tatarozási és felszerelési költséget igényel.

A kimutatások szerint a tatarozásokon kívül javításra szorulnak a kórházi berendezések és gépperendezések. Ezenkívül röntgen készülékek, orvosi műszerek is hiányoznak. A szalontai kórháznak áramfejlesztő motorra is szüksége van, mert a városban nappal nincs villanyvilágítás, a 80 ágyas felszerelésből is 40 javításra szorul.

A sürgős intézkedésekből arra lehet következtetni, hogy a megyei kórházak rövidesen kifogástalan állapotban fognak működni.

Emlékszólót ajándékoztak Székelyhidnak a Debrecenben lakó falubeliek

Székelyhid. Saját tud. Szombaton szép ünnepség zajlott le a biharmegyei Székelyhidon. A gyászos emlékü trianoni szerződés után Székelyhidról Debrecenbe költözött magyarok hozták el szülőfalujukba gyönyörű emlékszólójukat. A hajduvárosba került székelyhidiak huszonkét esztendőn keresztül új otthonukban is mindig megőrizték egymással azt a kapcsolatot, amit az érmelléki falu szeretete oltott beléjük. A bécsi döntés után közös munkával nemzetiszínű zászlót készítettek szülőfalujuknak s vasárnapi zászlót mintegy hatvan főny küldöttség hozta el Székelyhidra.

A székelyhidit vasút-állomáson zászlók alatt föl sorakozva várta a debreceni testvéreket Székelyhid fiatalai. Ifj. Kopányi Bálint, a fiatalok szószólója szívvel jövő meleg szavakkal üdvözölte a hazatérőket.

Az üdvözlő szavakra Sipos Imre református lelkész válaszolt, örömet fejezve ki afelett, hogy a székelyhidit ifjuság üdvözli elsőknek őket, az az ifjuság, amelyik a legnagyobb elnyomatás ellenére is meg tudta őrizni a magyar jövőbe vetett hitét.

Imre János egykori székelyhidit iparosmester könnyező szavakkal köszöntötte azt a falut, amelyet több mint két évtizeden át idegen nemzet szuronnyerdője választott el az otthonad hajduvárostól.

Az állomástól a község házához vonultak a vendégek. A község háza dísztermében előbb fölcsendült a Himnusz, majd Sipos Imre átadta az emlékszólót, amelyen a következő felirat áll:

Istenért, hazáért! 1920—1940. A husz éves trianoni rabságból történt felszabadulás emlékére szeretettel adják a Debrecenben lakó székelyhidit születésű testvérek.

Fábray Sándor főbíró, a község nevében meghatottan köszönte meg az ajándékot. Dr. Benedek Imre református lelkész mondott magasszónyalású ünnepi beszédet. Enyedi Karola, Csuka Mária, Oláh Margit és Kuhár Narika magyar ruhás debreceni leányok föltűzték a zászlóra egyenként a magyar lobogó színeinek szalagjait. Ezután Imre Jánosné zászlánya elmondotta az avatóbeszédet. A megható ünnepség a Szózat elénekülésével ért véget.

Az ünnepség után rég nem látott templomaikba siettek a hazatért székelyhiditak s hálát adtak a Mindenhatónak, hogy elérhették ezt a napot. A zászlót a község háza előtt helyezték el s vasárnap egész nap a székelyhidit fiatalok fölváltva állott mellette díszőrséget.

Este a Fürdő vendéglő helyiségeiben barátságos mulatságot rendeztek a vendégek tisztelőtére. A mulatság a legjobb hangulatban, a hajnali órákban ért véget.

(Jaky—)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30 P, félévre 15 P, egy óra 2.50 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekkszámánk száma: 72.301.

Időjárás

Északkeleti szél, több helyen eső, északon és keleten havaseső. A magasabb hegyekben havazás. Sok helyen köd. A hőmérséklet már nem változik. Holnap a déli megyékben enyhülés lehetséges.

November 14-én kezdődik a tanítás a szegedi egyetemen. Szegedről jelentik: (MTI) A szegedi Horthy Miklós Tudományegyetem alakuló gyűlése valószínűleg október 29-30-án lesz. Az egyetemi tanács megalakulása után azonnal megkezdődnek a beiratások. Az egyetem tanéve körülbelül november 14-én kezdődik.

Unitárius lelkészség a honvédségnél. Budapestről jelentik: (MTI) A m. kir. honvédségnél rendszeresítendő unitárius lelkészi állásra pályázatot hirdetnek. A részletes pályázati feltételeket a Budapesti Közlöny keddi száma tartalmazza.

Héttagú bizottságot választott a kolozsvári egyetemi ifjúság. Kolozsárról jelentik: A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem hallgatói vasárnap délelőtt népes gyűlést tartottak. A diáktanács tagjai, akik eddig vezették a diákság ügyeit, lemondottak, hogy megalkuljon az a bizottság, amely az új egyetemi diákszervezet alapszabályait előkészíti. A héttagú bizottság tagjait Kállay Ernő orvoskari, Forró Béla jogikari, Vörös István bölcsészeti, Dizmacsek Tibor jogikari, Kolozsi Márton orvoskari, Lőrinczi László jogikari, Tóth Samu közgazdasági hallgatók személyében választották meg. Az új diákszervezet Hóman Bálint vallás- és közoktatásiügyi miniszter személyesen adott útmutatásai szerinti alapelveken épül fel.

Önmagának örömet szerez,

Személyi lapok kitöltésére utasította dr. János Áron kormány megbízott a közalkalmazásra jelentkezőket: Csíkszereda. Saját tud. Dr. János Áron országgyűlési képviselő, m. kir. kormány megbízott hirdetőmentet tett közzé a helyi lapokban és felhívta azokat, akik állami, megyei vagy más közalkalmaztatásra jelentkezni óhajtanak, hogy a vármegyei közigazgatási szakelődnél kapható személyi lapokat töltsék ki és azt az illetékes katonai parancsnokságnak november 1-ig adják be. Ezúttal is hangsúlyozta a kormány megbízott, hogy a kormány nem látja szívesen azt a türelmet, hogy sokan a szabad gazdasági élethivatás helyett a közszolgálati pályákon igyekeznek elhelyezkedni és általános nemzetgazdasági érdekek tartja, hogy a keresztény és magyar népelem első sorban az ipari, kereskedelmi s általában szabad pályákon helyezkedjék el, hol számukra a köztisztviselői pályákon való érvényesülésnél lényegesen nagyobb lehetőségek állnak nyitva.

Élesden is megalakult a Magyar Tűzharcos Szövetség. Ullfert József főmérnök, tartalékos főhadnagy és Sz. Kocsis István tartalékos főhadnagy, mint a nagyváradi Magyar Tűzharcos Szövetség főcsoportjának két szervező tisztje, előzetes értesítés alapján megjelentek vasárnap délután Élesden s a helybeli katonai járási parancsnokságtól kapott engedély alapján felülvizsgálták a helybeli tűzharcosok okmányait s ennek megtörténte után a magyar tűzharcos szövetség helybeli csoportjának szervezés alatti megalakulását kijelentették.

Jön! Az Apolló Filmszínházba Jön!

Budapest idei legnagyobb filmsikere, a legmélyebb, legművészebb, legszórakoztatóbb magyar vígjáték.
Páger Antal, Komár Julia, Erdélyi Mici és Dénes Gy.

Ma utoljára: Jöjjön elsején

A miniszter barátja

Műsoron kívül a legújabb magyar és külföldi világhíradók

ÜGYVÉDI HIR. Dr. Sály László ügyvéd irodáját Mátyás Király-ut 1 szám alól (volt Kolozsvári ut) Rákóczi ut 12. I. em. 8. alá helyezte át.

Az amerikai magyar reformátusok önálló püspökséget szerveznek. A budapesti „Esti Újság” írja: Arról értesülünk, hogy az Egyesült Államokban élő református magyarok kivonják magukat az anglikán egyház fôhatósága alól és megalapítják a washingtoni, newyorki, valamint a pensilvaniai kerületet, ismét felállítják az önálló magyar református egyházat. Az első amerikai magyar református püspököt rövidesen meg is választják Washingtonban.

Temetések. Csémi Béláné szül. Révész Mária 71 éves korában meghalt. Temetése szerdán 4 órakor lesz a Steinberger kápolnából. — Zách István okl. gépész és puskaműves 74 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz az Ember kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

A szegedi harcsák,

amelyek a magyar kézműipar művészetét világszerte dicsérik, Erdély felszabadítása után most már itt is megtekinthetők. A művészies izéssel készített, különböző mintájú és színárnyalatú pompázatos topánkák, az erdélyi vándorkiállítás első állomáshelyén Nagyváradon a Rákóczi-ut 3. szám alatti „LUX” ciroházban (Jap-orttal szemben) néhány napig láthatók.

Elsüllyedt egy kanadai tengeralattjáró. Ottawából jelentik: (Reuter) A kanadai tengerészeti haderő jelentése szerint a Marguree torpedóromboló 140 főnyi legénységével együtt elsüllyedt. Hír szerint 31 embert megmentettek. A torpedóromboló összeütközött egy nagy kereskedelmi hajóval. Mind a két hajó kivégzés nélkül haladt. (NTI)

ZILAHY IRÉN NAGYVÁRADON. Saját tud. Kedden a városba érkezett dr. Benedek László budapesti egyetemi tanár felesége, Zilahy Irén, aki hosszú ideig a színházba járó közönség kedvence volt nálunk. Zilahy Irén Nagyváradról indult el színésznői pályafutására. látogatása barátai és tisztelői körében nagy örömet keltett.

Olcsóbb lett a mozi. Amit a közönség olyan régen várt, a városi mozik leszállították a jegyek árát. Az új mozi jegyárak a következők: Páholy ülés 1.50 helyett 1.30 P, zsöllye 1.30 helyett 1 pengő, támlásszék és erkélyülés 1 P helyett 70 fillér, katonajegyek 30 fillér. Az árak folyó hó 28-án lépnek érvénybe.

a menekültek szenvedéseit enyhíti,

ÉRMIHÁLYFALVA BIHAR MEGYÉHEZ VALÓ VISSZACSATOLÁSÁT KÉRI. Érmihályfalva. Saját tud. A jelenleg közigazgatásilag Szilágy megyéhez tartozó érmihályfalvai járás vezetősége a napokban memorandumot juttatott el a berettyóújfalui főispáni hivatalhoz, amelyben azt kérte, hogy történelmi jogainál fogva a járást csatolják vissza Bihar megyéhez. Az érmihályfalvai járást a románok azért csatolták Szilágy megyéhez, hogy a hatvanezer főnyi, szinte színtiszta magyar lakossága járás elkapcsolásával is gyengítsék és rontsák Bihar megye magyarságának számárányát. Érmihályfalva és környéke azonban minden olyan szándék ellenére is, amely politikailag teljesen meg akarta bántani az ottani magyarságot, híven kitartott magyar politikai és kultúrökrékvései mellett és most abban bízik, hogy törvényes jogainál fogva visszatérhet a csonkán visszakerült volt romániai, illetve az egyesített nagy Bihar megyéhez, amelyhez a történelem folyamán mindig is tartozott. Így bizonyosra vehető, hogy Érmihályfalvát rövidesen visszacsatolják Bihar megyéhez.

Özv. Csoór Jenőné halála. Kedden délben Nagyváradon hirtelen elhunyt özv. Csoór Jenőné, akit a nagyváradiak közül sokan ismertek abból az időből, amikor még a román megszállás előtt, az állomási ruhatárban teljesített szolgálatot. Nyolcvanegy éves volt és 40 éves özvegye. Alatt négy gyermeket nevelt fel. Az egyik gyermeke Csoór Lajos országgyűlési képviselő. Temetéséről még nem történt intézkedés.

SOROZZÁK A SZÉKELYFÖLDÖN AZ 1919. ÉVBEN SZÜLETETT IFJAKAT.

Csikszereida. Saját tud. Éder Elemér ezredes, városi katonai parancsnok közlése tette, hogy a honvédelmről szóló 1939. évi II. t.-c. rendelkezései alapján sor alá kötelesek állani az 1919-ban született ifjak. A városban a sorozást 29-én tartják meg az óvoda helyiségében. Amikor a dobszóra összegyűltek az ifjak, a legények, kipirult az arcuk, hangosabban dobogott meg a szívük arra, hogy Horthy-katonák lehetnek. Ezek az ifjak az első „éviárat”, mely születése után végigszervezte Trianon setet átkát és minden poklát iskolában, társadalomban egyaránt. Boldog büszkeség dagasztja az ifjak kebelét, hogy végre magyar mérce alá állhatnak és így készülhetnek őseik nyomdokán hazánk védelmére.

Hócsizmák

megérkeztek

Reichard

cipőáruház

Nagyvárad, Rákóczi-ut 4

* Új vezetés alatt az EMKE szálloda és kávéház. Hétfőn az Emke, volt Astoria Szálloda és kávéház vezetését Bornemisza Béla és Beke Béla vették át. A város gazdasági ügyosztálya a katonai parancsnokság utasítására leltárt vett fel és mindent leltár szerint adott át az új tulajdonosoknak. Bornemisza Béla régi ismerősünk, már hosszú évek óta dolgozik a szakmában Nagyváradon és az ő működése teljes kezességet nyújt arra, hogy az EMKE ismét elfoglalja méltó helyét a vendégipari üzemek között.

ha elmegy a november 4-iki divatbemutatóra

Székely estély a budapesti „Protestáns Napok” alkalmából. Budapestről jelentik: A Protestáns Napok második napjának kiemelkedő eseménye a Magyar Protestáns Diákszövetség Soli Deo körének a zeneművészeti főiskola nagytermében rendezett székelyestély volt. Az estélyen megjelenő székely hallgatók nagyrésze székely ruhát viselt. Nagy számban jelentek meg a Budapestben tartózkodó erdélyi képviselők is. Az ünnepi beszédet Biró Sándor, a kolozsvári református kollégium tanára tartotta. Az esten erdélyi származású művésznők zene- és táncszámokat adtak elő.

Az államvasutak igazgatósága a székelyföldi autóbussz-járatokról. Budapestről jelentik: (MOT) A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a székelyföldi elszakított vasutonalakat a vasúti törzshálózatot összekötő ugynevezett vonatpótló sinautóbussz-járatok teljesíthetősége egyelőre korlátozott, ezért felkéri az utazóközönséget, hogy az e heti ünnepek alkalmából az említett autóbusszjáraton csak a legszükségesebb esetben utazzék és magáncélú utazásait későbbi időpontra halassza.

Vásárolok timár és szücsgyapjút,
továbbá **használt zsákokat, minden meny-**
HAVAS, Budapest. IV. Havas-utca 7
Telefon 38-23-44

Lelőtte az édesapját — tizévi fegyházra ítélte a honvédbíróság. Csikszereda. Saját tud. Korody Béla 20 éves tuznádi legény agyonlőtte édesapját, Korody Áront, aki nyomban meghalt. A honvédbíróság most tárgyalta az apagyilkosság ügyét. Felvonultak az orvosszakértők, a mentőtanuk és sok enyhítő körülményt igazoltak, úgy hogy a megítélt, terhelt legényt csupán tizévi fegyházra ítélte a honvédbíróság. Az ítéletbe a vádlott megnyugodott.

Népmissziók tartását szívesen vállalják az egyházmegyei missziós egyesület papjai. Mivel elnökünk vissza nem tért területen maradt, a megkereséseket kéri Lajos Balázs madéfalvi plébános, Csik megye.

Előbb Erdélyt látják el a magyar jogszabálykiadványokkal. Budapestről jelentik: Észak-Erdély visszacsatolásával nagy kereslet indult meg a magyar jogszabálykiadványok iránt, mert számos erdélyi hivatal vállalat és szakember nem is tudná megkezdni működését az anyaországi hivatalos jogszabályforrások nélkül. Ezért a belügyminisztérium, hogy célbe vágjon az esetleges fennakadásnak, átmenetileg zár alá vette a törvény- és rendeletgyűjteményeket, közelebbről: az egy-egy év anyagát tartalmazó hivatalos Törvények Gyűjteményének és a Rendeletek Tárának 1920-tól 1939-ig terjedő évfolyamait. A zárolás azonban csak a hivatalos felügyelet alatt álló bizományos nagykereskedések készleteire vonatkozik. Ezek addig a néhány napig, míg az erdélyi igénylések le nem zajlottak, nem árusítják a megjelölt kiadványokat. Amint az igénylések megtörténtek, azonnal megengedik a fennmaradt példányok forgalombahozatalát.

Nem ismeri el a falu népe a Hargita-fürdőn eszközölt telekvásárlásokat. Csikszereda. Saját tud. A tengerszint felett 1100 méter magasan fekvő Hargita-fürdő területén, mely Csicsó közigazgatási község telekkönyvi tulajdona, évekkel ezelőtt nagyobb parcellázásokat hajtottak végre a falu élére kinevezett előjáróságok. Ezekhez az előjáróságokhoz a község székely népének soha bizalma nem volt, azokat el nem ismerte, de tehetettségében és kiszolgáltatottságában a helyzetet változtatni nem tudott. Az „időközi bizottság” néven ismert és rendszeresen politikai bérencekből, megfizetett talpnyalókból álló előjáróság tagjai kedvükbe igyekeztek jární felsőbb hatóságainak és azoknak rendeleteit, ha az a nép érdekében ellenkezett, akkor is — kiméltlenül végrehajtották. Így sikerült a fürdőterület parcellázási tervét jóváhagyatni és a területeket potom áron eladni rendszerint azoknak a tisztviselőknak, akik a felsőbb jóváhagyást eszközölték. Nem csoda tehát, ha a község felszabadult népe most többek között a következő közlést tette az egyik helyi laphoz: „Kötelességünk kijelenteni, hogy ami eddig történt, az a falu nélkül történt. Tudomására adjuk mindenkinek, aki a Hargita-fürdőn telket vásárolt, hogy a község kifosztottnak érzi magát. Igyekezzenek a községgel a kiengyelítést keresni a telkek valódi értékéig. Mi hajlandók vagyunk a békés megegyezésre.”

Sulyos vasúti szerencsétlenség Brassó közelében. Bukarestből jelenti a MTI: Bukarest és Brassó közötti vasútvonalon Bravi állomáson sulyos vasúti szerencsétlenség történt. Egy katonavonat beleszaladt az állomáson vesztegő személyvonatba, amelyet a forgalmi tisztviselő nem indított el idejében. Öt vasúti kocsi teljesen összezúzódott. A romok alól öt katona holttestét húzták ki. 35 katona sulyosan megsebesült. Az összeütközést gondatlanul előidéző tisztviselőt letartóztatták. A vasúti forgalom néhány órán át szünetelt.

Okleveles tanár rendes és magántanulók lelkiismeretes előkészítését csoportosan is vállalja; magyar nyelv és helyesírást, gép- és gyorsírást, könyvelés-levelezést jutányosan tanít, Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 42., kapuval szemben.

Nagyvárad, Iparosok Hitelszövetkezet Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy Takács Vincéné, Kelepecz István, Boros Mihály és özv. Béres Károlyné (560, 561, 562, 563-ik), a „B” csoportból pedig Boros Péterné (268-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 10. illetve 11. leli minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszedőknek. Az elnökség.

Merano szálloda

BUDAPEST IV., Bécsi-utca 2.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.
Pensiórendszer. Igen mérsékelt
árak. Olcsó havi bérlet.

A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében

A Nemzeti Munkaközpont nagyváradai titkárságának közleményei

Bőripari munkások alakuló közgyűlése. Nagyvárad. Saját tud. A Nemzeti Munkaközpont titkársága felkéri a bőripari munkások minden tagját, hogy folyó hó 30-án este 7 órakor a Munkás Otthonban tartandó alakuló közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

Kalapiari munkások szakmai értekezlete. Nagyvárad. Saját tud. November 1-én, pénteken este 7 órakor a Nemzeti Munkaközpont titkársága vezetésével szakmai értekezlet lesz a kalapos és masamód ipari szakmunkások bevonásával. Az érdekelte szakmunkások okvetlen jelenjenek meg a Munkás Otthonban.

Eredményesen folynak a tárgyalások a Moskovits és „Vego” gyárakkal. Nagyvárad. Saj. tud. Mint értesülünk, a munkabérek rendezése kapcsán a Nemzeti Munkaközpont tárgyalásokat folytat a Moskovits vegyipar és Vego cipőgyár munkásai bérjavításának tárgyában. A tárgyalások eddigi menete mindkét részről kielégítő eredménnyel halad.

Londoni utca — német légi bombatámadás után.

István király

Sorsfordulat előtt áll a magyar nemzet, mint sokszor a történelem folyamán és István király az új eszme apostola kimondja a magyarság életében örökérvényűvé vált szavait: „Nincs itt élet a Krisztuson kívül... Nincs itt menekülés a heresztien kívül...”

Vászoly áll vele szemben, a pogányvilágot képviselő, a bomlásnak indult rendszert védő főúr, aki rövidlátó szemével nem tudja felmérni az új tan mélyértelmű tartalmát, nemzetet egyesítő erejét és a kereszténnyé vált Európában göresösen ragaszkodik a talajt vesztett pogány tradíciókhoz.

Hatalmas erők állnak egymással szemben: a Hit és a Tagadás. Kettőjük harcán fordul a magyar nemzet sorsa és a hit győz és a magyarság új életre támad.

Kilenc század telt el azóta. A történelem kereké visszafordult és a hit, amelytől közben megint messze eltávolodott az ember, újra szemben áll régi ellenségével, a tagadással. Világnézetek harcát éljük. Egemással szemben álló erők csatájából és a fegyverek dörgésén keresztül új világrend képe rajzolódik elénk. Vászoly alakja pedig megsokszorozódva él közöttünk és minden erejét összeszedi, hogy megmentse a pusztulásra ítélt korhadt rendszert, amely nemzetek egységét bontotta meg, népeket törölt le a földről és okatlan rövidlátással, csak a saját sorsát egyengetve, megjelkedzik a milliókról.

De István király alakja ma is él, az Ő példája és tanítása ma is vezeti a magyar népet és mikor veszélyben a nemzet, újra élére áll népének, kezébe veszi véres igazságot osztó kardját — melynek csapásai az Ő szívtét is gyakran megsebeztek — és kivágja a fekélyt, ha a testnek súlyos szenvedéseket okoz is vele. A harmadik országnagyobbodás után újra szól hozzánk a Király. A felszabadulás után a telkek felszabadulását hirdeti, egységet teremteni és felrázza alvó népét. Urrá akarja tenni nemzetét, amely egyedül tudott államot alkotni a Kárpátok és a Duna medencéjében.

Okos szóval akarja öntudatra ébreszteni népét... Az Isten miért küldte távol Keletről is ide a magyart, miért adott neki országot itt, ha nem akart volna vele valami nagyot?... Így beszél a Király és szavai kilenc század távlatából is beleilleszthetők a magyarság öntudatra ébresztésébe és tettei ma is kellenek a magyar életbe. Még a felszabadított magyarságban is sokan vannak, akik a huszonkét éves elnyomatás sem tudott felrázni a tespedtségből, akik nem tudják azt, hogy a felszabadítás nem az egyeseké, a kiváltságosoké, hanem a népe, a magyar népe, amelyet a Király életre hívott a Krisztuson keresztül, ha ők maguk döreségükben résztükbe rohantak is.

Talán sohasem volt időszerűbb István király alakjának elénk tárása, mint napjainkban, mikor az új élet kialakításáért lemondást, áldozatokat kíván tőlünk és ha nem látjuk magunk előtt tisztán a célt, amelyért küzdünk, talán csüggedés és csalódás vesz rajtunk erőt.

István király országépítő politikájának megismertetése a cél, amelyet a Legényegylet ifjusága maga elé tűzött, hogy innen a visszatért keletmagyarországi és erdélyi részekből áradjon az a friss erő, amely a magyarság vérkeringését megújítja.

EMERGÉ

gumi textil hajtószi

gyárakban, malmokban, üzemekben zavartalan munkát biztosít!
Megrendelhető

Várnai Aurélnál

Nagyvárad, Hitler Adolf-utca 23
Telefon 13-88

Olaszország háborús céljai

Olaszország Földközi-tenger környéki életterének megvédése érdekében az olasz hadsereg csapatai átlépték a görög-albán határt, hogy eltüntessék az angol politikai befolyás egyik mentsvárát. Ez teszi most időszerűvé az alábbi érdekes cikket:

Soha még nemzet igazságosabb ügyért nem ragadt fegyvert, mint Olaszország, — bármennyire is igyekszik az ellenséges propaganda az olasz beavatkozást saját népei és a világ tájékozatlan közvéleménye előtt a legsötétebb színben feltüntetni. A valóság az, hogy Itáliától távol áll minden imperialista mohóság. Nem kíván egyebet, mint a párizskörnyéki békek által teremtett végzetes zűzavar után Európa új, igazságos elrendezését s azt, hogy ennek keretében végre kielégítést nyerjenek Olaszország régi, jogos követelései.

Nizza, Savoya, Korzika, Túnisz, Málta, Suez, Gibraltár és Dzsibuti, — ime, ez a felsorolás tartalmazza Olaszország mai háborús céljait. Aki csak némileg ismeri e követelések tartalmát, nem tagadhatja, hogy Olaszország nem tör sem Franciaország, sem Anglia jogos birtokállományára, csak a maga törvényszerű jussát követeli. Követelésének pedig csak azért kell fegyverrel érvényt szereznie, mert eddig mindennemű kísérlet, amely ezeknek a kérdéseknek békés rendezését célozta, a szóban lévő hatalmak rideg, elutasító politikája miatt kudarcra vázódott.

Kétségre lehet-e vonni például, hogy Nizza olasz föld? Az olasz szabadságharc legendás hőse, Garibaldi is Nizza városában látta meg a napvilágot. Szobra most is ott áll a városban, emlékeztetve az idegeneket Nizza elvitathatatlan olaszországra. Nizza csak 1860-ban került francia uralom alá. III. Napoleon az Olaszország egyesítése körül teljesített szolgálataiért Nizzát követelte jutalmul. Ugyanakkor és ugyanilyen körülmények közt kapta meg Franciaország Savoyát is, az olasz királyi családnak, Európa legrégebbi uralkodóházának, a Savoyai háznak ősi birtokát. Savoya 1050-től huszonhárom évi megszakítással 1860-ig mindig olasz uralom alatt állott. Az öntudatos, új Olaszország nem térhet tovább, hogy ez ősi birtoka továbbra is a franciák kezén maradjon. Arról nem is beszélve, hogy az alpesi határvidéken elterülő Savoya birtoklása, amely igen fontos alpesi hágókat juttatott a franciák kezére, stratégiai szempontból állandó fenyegetést jelent az olaszok számára. Nizza és Savoya visszakövetelése tehát néprajzi, geopolitikai és stratégiai szempontból egyaránt indokolt. De indokolt erkölcsi szempontból is, mert III. Napoleon a szegénytelen villafranciai békével megszegte a kikötött jutalom ellenében vállalt kötelezettségeit.

Ugyanígy nehéz volna tagadni, hogy Korzika a természet rendje szerint Olaszországhoz tartozik. Már a térképről megállapíthatjuk, hogy a Szardina felett, az olasz partok közelében fekvő Korzika földrészlet Olaszországhoz tartozik s így a korzikai idegen uralom Olaszország számára türethetetlen betolakodást jelent. Egyébként ezt őszintén elismerte Reclus, a kiváló francia földrajztudós is. „Szardínia és Korzika, e két ikersziget közül földrajzi helyzeténél és történelmi hagyományainál fogva éppen Korzika az olaszabb — írta. — Egy szempillantás a térképre meggyőz bennünket, hogy Korzika a természet rendje szerint az olasz félszigettől függ. Az éghajlata, a termékei ugyanolyanok, mint Olaszországé, sőt régi története és lakóinak nyelve is olasz szigetté avatják.”

Utoljára a genovai köztársaság kötelékébe tartozott és úgy került Franciaország birtokába, hogy a genovai San Giorgio banktársaság kétmillió frank kölcsön ellenében zálogul adta át Franciaországnak. A kölcsön visszafizetése már régen megtörtént, de a franciák a zálogot elfelejtették visszaadni. Korzika népe ma is változatlanul olasznak érzi és vallja magát, mégha akadtak is korzikaiak, akik

franciaországi karrierjük kedvéért megtagadták olaszországiukat. Korzika kérdésének békés elintézése is teljesen lehetetlennek bizonyult. Még emlékeztet, hogy Daladier éppen Korzikában villogtatta fenyegetőleg törét Olaszország felé.

A Túniszra vonatkozó olasz követelés jogosságát már maga a térkép is igazolja. Túnisznál Észak-Afrika partvonala Szicília felé kiszögellik, úgyhogy Túnisz önként kínálkozik a túlnépesedett Olaszország számára telepes gyarmatként. Róma is először ebben az irányban terjeszkedett. Olaszország igényei Túniszra vonatkozóan régen köztudomásúak voltak s a hivatalos francia politika annak idején mindig hangoztatta is, hogy Olaszország túniszi igé-

nyeit tiszteletben tartja. Az olasz telepesek a múlt század első felében állandóan özönltek Túniszba és az ő kizártó, szorgalmas munkájuknak köszönhető, hogy ez a vidék megnyílt a civilizáció számára. Franciaország azonban 1831-ben, ürügyül felhasználva egy túniszi törzs „veszedelmes” lázadását, puccszerűen megkaparintotta Túnisz védnökségét. Megkönnyítette ezt a rablóvállalkozást az a körülmény, hogy Olaszország az egység megteremtése után a belső szervezettel volt elfoglalva és kifelé még nem tudott erőteljesen fellépni. Ebben az időben Túniszban 25.000 olasz telepes élt, míg a franciák száma pontosan 708-at tett ki. Annak idején a felháborodás vihara söpört végig Olaszországon és az akkori olasz kormányt meg is buktatta a közvélemény háborgása. A francia puccs politikai következménye az volt, hogy Olaszország Németországgal és a Monarchiával lépett szövetségre. Ez volt az eredete a Hármasszövetségnek. Túnisz még ma is teljesen olasz jellegű, bár a 127.000 olasz mellett most már 70.000 francia is él ott. A franciák létszámában benne van azonban a katonaság és a hivatalnoki kar, úgyhogy a tulajdonképeni francia kolónia még ma sem mutathat ki többet 30.000 embernél. Túnisz visszacsatolását tehát — a történelmi jogaimon kívül — Olaszország hatalmas területének lététérőssége és földközi-tengeri pozíciójának megerősítése sürgetik.

Olaszország még Dzsibuti átengedését követeli Franciaországtól. Ennek a keletafrikai sivat, terméketlen gyarmatnak, amelyet Franciaország a nyolcvanas években szerzett meg, kizárólag csak az ad jelentőséget, hogy Etiópiának itt van a legalkalmasabb kikötője. Magát a várost 784 kilométer hosszú vasúti köti össze Addisz Abebával s ebből 90 kilométer a francia gyarmat területén fut. Eredeti leg Franciaország Dzsibutit azért szerezte meg, mert titkos terveit voltak Etiópiával. Amióta olasz uralom alá került, Dzsibuti az igazi haszonélvezője az olasz kezdeményezés folytatni fellendült abesszíniai gazdasági életnek. Lehetetlen és megalázó állapot ez a kis francia gyarmat az olasz-abesszín birodalom útjában.

Az olasz követelések sorában említettük Mál-

BUDAPEST

világhírű gyógyfürdőibe erdélyi testvéreinket szeretettel várjuk. Olcsó féli átalánykurák. Felvilágosítást ad a

Gyógyhelyi Bizottság
Budapest, Vigadó-tér 3

tát is. Málta földközi-tengeri olasz sziget. A Jonániták rendjétől 1793-ban elfoglalta Napoleon, de 1800-ban az angolok a „napolyi király számára” visszafoglalták. Közben azonban rájöttek arra, hogy nagyon alkalmas flottabázisnak s ezért megtartották és hatalmas erődítménnyé építették ki. Anglia ennek az olasz szigetnek a segítségével akarta sakkban tartani Olaszországot. A helyzet tehát úgy nemzeti, mint hatalmi szempontból teljesen tarthatatlan és Mussolini Olaszországa most Málta kérdését is rendezni fogja az igazság szellemében.

A Suez és Gibraltár kérdése nem szorult hosszabb magyarázatra. Egyik sem angol nemzeti terület, hanem az angol hatalmi politika erőszakosan megszerzett és tartott kulcs-pozíciója. Olaszország, amely egész abesszíniai forgalmát a suezai csatornán keresztül bonyolítja le, kénytelen minden átkelésénél súlyos díjtételeket fizetni. Gibraltár Spanyolországhoz tartozik úgy földrajzilag, mint etnografailag és Olaszország követeli, hogy az angolok Gibraltárt adják vissza Spanyolországnak, jogos tulajdonosának. Olaszország csak akkor válik igazán szabad országgá, ha szabad kijáratot nyer az óceánokra. Mások számára a Földközi-tenger útja, de Olaszország számára maga az élet, — mondotta Mussolini. Olaszország nem akar többé a Földközi-tenger rabja lenni. Már erősen döngeti börtöne kapuit és nem kétséges, hogy a történelmi igazság segítségével felszabadító harcát teljes siker fogja koronázni.

SPORT

A Nemzeti Bajnokság első osztályának mai állása:

1. Ferencváros	8	6	2	—	33:17	14
2. Újpest	8	6	1	1	24:17	13
3. DÍMÁVAG	8	4	2	2	33:25	10
4. Szolnok	8	4	2	2	17:16	10
5. WMFC	8	3	3	2	25:19	9
6. Szeged	8	3	3	2	12:11	9
7. Tokod	8	4	1	3	18:21	9
8. Gamma	8	3	1	4	23:21	7
9. Kispeszt	8	3	1	4	15:16	7
10. BSzKRT	8	2	3	3	17:20	7
11. SalBTC	8	2	3	3	10:14	7
12. Elektromos	8	2	—	6	11:15	4
13. Haladás	8	1	1	6	14:25	3
14. Törekvés	8	1	1	6	12:27	3

A Székelyföldön is megindult a bajnokság

A NB II. osztály két székelyföldi csoportjában vasárnap zajlott le az első bajnoki forduló.

Szekelyudvarhely: Hargita—Marosvásárhelyi SE 2:1 (2:0).

Szekelykeresztúr: Szászrégeni Turul—Szekelykeresztúri AC 1:1 (0:0).

Csikszerep: Sepsiszentgyörgyi Textil SE—CsTE 6:0 (4:0).

Dorian Filmszínház

Jókai Mór halhatatlan regénye filmen:

Leszáljto helyáraink: Zsoltye
P. 1* — Emelet P. 0*70

Fekete gyémántok

Szereplők: Szelezky Zita, Jávor Pál, Törzs Jenő, Csontos Gyula, Greguss Zoltán, Kőpeczi Booc Lajos, Rózsahegy Kálmán, Máty Gerő, Berend István

Ma utoljára:

Két lány az utcán

Ne kísérletezzen!

Cserépkályhát kizárólag a bevált Hardtmuth rendszer szerint rakassa át, mellyel Legújabb stílusú és színű chamotte **50%** famegtakarítást ér el. Kizárólag kályhák, kandallók nagy választékban! Szerelés - Atrakás - Javítás

Telefon 17-76

„Bafisa” KERAMIK

Cserépkályha lerakat. — Színház mögött
Figusch József keramikus mérnök
Szilágyi Dezső-u. 3.

SZÍNHÁZ

„Kitagadottak”

— Jelmezes sajtópróba a nagyváradai Szigligeti Színházban —

Hétfőn este technikai akadályok következtében elmaradt vitéz Somogyváry Gyula „Kitagadottak” című 3 drámai képének bemutatója, amelyre kedden este kerül sor. Bemutató helyett jelmezes sajtópróbát tartott az együttes.

A „Kitagadottak”-ban a szerző a magyar emigráció három megrázó epizódját tárja néző elé. „Az utolsó szárnyesapás” Thököli Imre és Zrínyi Ilona száműzetésének keserűségét, reménykedését és csalódásait eleveníti fel. Thököliék a kisázsiai Szmirnában élnek a száműzetés hosszú keserves esztendeit, de lelkiüknek egy esüskében pislákol a reménység, hogy visszakérülhetnek hazájukba. Kétségek vergődése közben hozzák a hírt, hogy Rákóczi kibontotta a szabadság zászlóját Lengyelországban és megindult seregevel a száműzöttek szent földje, Magyarország felé. Egy lelkiismeretlen görög szédülő megrázza a száműzötteket, hogy a porta helyesli hazatérésüket. A megrokkant emberek új életre kelnek. Zrínyi Ilonából, a csüggedt mártónéból újra lángelkű amazon lesz, a rokkant hadastyánok újra dühös vitézekké válnak. Az ártatlan azonban kiderül, fájdalmas letargiába esnek a összetört lélekkel várják a véget a szmirnaii pokolban.

A második kép „A virágember”, II. Rákóczi Ferenc bujdosását eleveníti fel. A fejedelem kicsiny, de hűségese tábor megadással, kiégett lélekkel törődött bele, hogy távol hazájától, a Márvány-tenger partján húnyja le szemét. Néha-néha fellebban a remény, de mindannyiszor keserű valóságra ébrednek. A kis tábor életét Beresényi fiatal özvegyének. Közégszi Zsuzsánának hazatérési híre kavargatja fel. Beresényiné, aki régi titkos szerelmese Rákóczi íródeákjának, Mikos Kelemennek, a Virágembernek, szerelmét is magával akarja vinni Lengyelországba, majd Erdélybe. A távoli haza és az imádott asszony iránti forró szerelem irtózatossá érve kézzel Mikost Rodostó elhagyására, de érzi, hogy nem szakadhat el urától, aki hazajárni eldobott magát a vagonból, jöletet, dícsőséget. A hajó elindul a Márvány-tenger partjáról az imádott asszonnyal az imádott haza felé, de a Virágember Rodostóban marad és megosztja Nagyrúrával a száműzött keserűségét.

A harmadik kép „A fiú nem üthet vissza” címmel Kossuth emigrációját dolgozza fel. 1879-ben Kossuthot Torinóban éri a hír, hogy a magyar országgyűlés megszavazta az új honosítási törvényt, amely Kossuthot és emigráns társait megfosztotta állampolgárságuktól. Emigráns társai mértetelen keserűségükben megátkozták a magyar népet, amely ezt a törvényt megszavazta, azonban Kossuth felemeli tiltó szavát az átek ellen és akkor hangzik el híres mondása: A fiú nem üthet vissza, — még akkor sem, ha az édesanya igazságtalanul verte meg.

A három történelmi képen Somogyváry Gyula a magyar történelemnek azokat az epizódjait tárja a néző elé, költői formában, izzó drámaisággal, le szigorú történelmi hűséggel, amelyeket Erdély mai ifjúságának nem volt alkalmuk megismernie az iskolában. Nagyon tanulságos ez a három jelenet azok számára, akik nem ismerhették meg Magyarország igaz történelmét, mert hamisított, magyarellenes történelemtanításra kényszerítették tanáraikat. Minden iskolának, tanulóknak és tanárknak, de minden jó magyar embernek is meg kell néznie ezt az előadást, amely Magyarország történelmének három szomorú korszakát mutatja be, amelyből azonban a magyar lélek olyan nagyságát ismerhetik meg, amely örökre utat mutat.

Az előadás színvonalai minden tekintetben méltó volt a témához és ahhoz a nemes szándékhoz, amely a szerzőt a három drámalet megírásában vezette. Mély művészi átéléssel és a legapróbb részletig kidolgozva, jelentették meg a színpadon a három drámai kép egyes szerepeit. Keresztessy Mária

(Zrínyi Ilona), Szende Mária (Beresényiné és Szarvady Mária), Gazdy Aranka (Chatrina), Foronyi Imre (Kossuth), Sármas Miklós (Rákóczi), Hoykó Ferenc (Mikos Kelemen), Vándory Gusztáv (Thököli Imre), Boray Lajos (Sándor Gáspár), Szörgegy Gyula, Thury Elemér, Bathó László és Lonsonczy Zoltán. Harsányi Rezső igazgató művészeti irányítása mellett tehetségük legjavával szolgálták a kitűnő előadást. Harsányi Rezső különben a harmadik képen személyesen is fellép Szarvady újságíró a „Párizsi Demosthenés” szerepében. A rendkívüli művészi élményt jelentő előadást, Pacséry Ágoston rendezte.

Az előadás méltó keretűl szolgáltak Varga Mátyas, a kitűnő budapesti díszlettervező színpompás, stílusos díszletei. A kórhú kosztümöket a Nemzeti Színház ruhatára bocsátotta rendelkezésére.

A budapesti színészek erdélyi együttese szerdán este tartja bucsuelőadását, amikor is vitéz Somogyváry Gyula „Frontharcosok” című drábját mutatják be. A színház igazgatósága a bucsuelőadásra a frontharcosoknak, azok hozzátartozóinak, valamint a katonai közigazgatási tisztviselőinek és alkalmazottainak kellő igazolás mellett 50 százalékos kedvezményt biztosít.

Emlékezzünk...

1915. október 27. A volt kassai 5. honvéd huszárezred Sztocnod és Sztir közötti harcai algalmával, 1915. október 27-én, Kátó József őrmester kiválóan vitézül és eredményesen harcolt. A majdnem járhatatlan, mocsaras területen előnyomulva, a Berezna dombot szívósan védő oroszokat oldalba támadta, azokat az első állásból kivetette és ezáltal lehetővé tette, hogy az ezred zöme a terepet messze uraló Berezna dombot elfoglalhassa. Ez a vitéz altiszt, aki néhány hónap múlva ugyanezen a helyen hősi halált halt, ezért az eredményes és bátor tettéért az arany vitézségi érmét nyerte jutalmul.

1914. október 29. Ezen a napon Ferencz Kálmán volt kaposvári 44. közös gyalogezredbeli őrmester vitéz magatartásával tünt ki. Egy éjjeli támadás alkalmával, midőn századparancsnoka megsebesült, átvette a századparancsnokságot és a leghevesebb ellenséges tűzben a századot előrevetette. Közben észrevette, hogy a szomszédos századnak nagy veszteségei vannak és tartalékát a sötétségben nem találja. Ferencz őrmester, miután a tartalék tartózkodási helyét tudta, saját elhatározásából felkereste és azután a tartalék élén megrohmozta az ellenséget és állásából kiűzte.

Ugyancsak ebben az útközben a 12. század sulyos veszteséget szenvedett, a századparancsnok is sulyosan megsebesült. Ferencz őrmester a századot magához vonta, azután a saját és a 12. századdal együtt csatlakozott a zászlóalj folyamatban levő támadásához, s ezzel nagyban hozzájárult a sikerhez.

Ferencz őrmestert különösen tevékeny és vitéz magatartásáért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Arcárcédek

Szaonként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Allást keres

Uri szabóságba

mint szabász, állást keres, esetleg, mint nagymunkás — vidékre is megy Kovács Ferenc, Nagyvárad, Rätz János-utca 48. szám.

Lakás

Utcai

szoba üresen vagy bútorozva azonnalra kiadó. Gömbös Gyula-ut 51. szám.

Kiadó

november 1-re 2 szoba, előszoba mosdóval W. C.-vel, orvosnak, ügyvédnek, Hitler Adolf-u. 7. szám.

4 szobás

uri lakás kiadó Berkovics Ferenc-u. 46. szám alatt. — Értekezni lehet Kaczián ügyvédnél, Ritók Zsigmond-u. 1.

Kiadók

Gerliczy palotákban teljes komfortos 2, 3, 4 szobás földszinti és emeleti lakások. Érdeklődni Horthy Miklós-ut 30.

Kiadók

2, 3 és 4 szobás, halos modern lakások. Nagyvárad, Hitler Adolf-u. 24. Telefon 11-94

Főpostával

szemben 3 szobás modern lakás kiadó. Telefon 12-36.

Kiadó

új modern 1 és 2 szobás lakások, vasuti állomás és villamos mellett, V. Balán-u. 5. Házmesternél.

Adás-vétel

Eladó

2 szobás, konyhas, előszobás ház, nagy kapu bejárattal. Nagyvárad, Fűzes-utca 58.

Irógépet,

jókarban, lehetőleg hordozható, megvételre keresek. Belvárosi mozgó.

Eladó

2 szobás, konyhas, előszobás ház, nagy kapu bejárattal. Nagyvárad, Fűzes-u. 58.

Rözsaburgonya,

anyaszági 13 hopenyél 10 fillér a csomagmakói hagyma, fokhagyma és fehér bab érkezett. — Időt és pénzt takarít meg, ha szükségletét telefonon vagy levelező lapon rendel meg. 50 kilóig 40 fillérért hazaszállítom. Jürsák burgonya és terménykereskedő. — Nagyvárad, Nagypiac-tér. Telefon: 11-96.

Különféle

Akik

magánházat, bérházat vagy bármilyen ingatlant eladni, venni akarnak, forduljanak bizalommal Popovics irodához, Szent János-u. 6.

Weisz nyomda

Zöldfa-u. 8-a, előnyös feltételek mellett bérbeadó.

Művészet

élő- és művirág koszoruk legelőssébban kaphatók Czira Kálmán virágüzletében. Nagyvárad, Bémer-tér 2.

Középköltés

gyökabátok, gyermekruhák, fejkötők, kabátok raktáron. Ocska szvetereket gyönyörűen javítok. Harisnyatalpalás, kesztyűjavítás. Bodánénál, Kossuth-u. 16. Kézimunka-üzlet.

Elvállalom

Erdély részére gyárak és iparvállalatok képviselőit, öskeresztény kereskedő. Ackermann Péter, — Nagyvárad, Beóthy Ödön-u. 76.

Női kosztümök

és kabátok készülnek a Bach szalonban, Nagyvárad, Szalárdi-utca 16. Előnyös árak! Legújabb szabás! Szép munka!

Két fiatalembert teljes ellátással felveszek. Kissné, Kolozsvári-utca 34. szám.

Elcserelem

Bukarestben Sandu Aldea 64. sz. házamat hasonló értékű nagyváradi házzal. Cim a kiadóban.

INGATLANT

venni, eladni, cserélni akar, forduljon dr. Simonyi ingatlanforgalmi irodához, Nagyvárad, Rákóczi-ut 2.

Allást nyec

Majoros gazda, vagy aki a sertés hizlaláshoz ért felvétetik a Tüdőszanatoriumba. Jelentkezés délelőtt 10 és 12 között a Tüdőszanatoriumban.

Bejáró

takarítónő keresek délelőtti könnyű munkára. Cim: özv. Jakó Gyuláné, Szent László-tér 4. sz. Sas-palota.

Vincellért

fixfizetéssel felveszek. Nagyvárad, Berkovits Ferenc-u. 66.

Gyakorlott

keresztény eladó urak, napi 20 pengőt jövedelmező hazafias cikkek terjesztésére kerestetik. Jelentkezés kedden d. u. 3-5 között Órszem könyvkereskedés, Szilágyi Dezső-utca 3.

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő:

Felelős kiadó:

Dr. Paál Árpád Dr. Scheffer Ferenc

(Szent László-nyomdai igazgató)

KÉSZÜLT A SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RÉSZVENYTARSASÁG KÖRFORGÓGÉPEN, NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZ.